2 14/2/08 7:26 Page 1

Meclisteki sesimize DOKUNMAyın!

14 şubat günü meclisteki seslerimizden biri olan Sebahat Tuncel'in davası vardı. Çetelerin de kara listelerinde yer alan Sebahat'ı yalnız bırakmıyoruz. Nasıl dün oylarımızla, emeğimizle meclise taşınmasında yanında olduysak, bugün de kadınlar olarak örgütlü gücümüzle Sebahat'ı demir parmaklıklar ardına haksız yere göndermekte kararlı olan karanlık güçlere, onu öldürmeyi hedefleyerek kurtulmayı planlayan çetelere karşı da onun yanındayız.

DTP'li kadın vekillere yönelik baskılar sürüyor. İstanbul milletvekili Sebahat Tuncel, Mardin milletvekili Emine Ayna ve Van milletvekili Fatma Kurtulan'ın yargılanmalarına devam edilmesi kararlaştırıldı. Bugüne kadar "çeteler mecliste" sloganlarına ilham veren birçok şaibeli durumda dokunulmazlık kalkanına sığınılırken, tıpkı geçmişte Leyla Zana'nın bir anda dokunulmazlığının kaldırılabildiği gibi, bugün DTP'li vekillere yönelik dava üzerine dava açılıyor olması gerçekten kaygı verici. Diğer yandan, Şemdinli, Danıştay saldırısı, Hrant Dink'in öldürülmesi gibi birçok karanlık meseleyle bağlantısı olduğu bilinen Ergenekon çetesine düzenlenen bir operasyon sonucunda, aralarında Leyla Zana, Sebahat Tuncel'in de olduğu birçok ismin çetenin suikast listesinde olduğu da açığa çıkmış oldu.

Milliyetçilik ve militarizmin çevremizi kuşattığı, genelde Kürt halkına ve özelde onların siyasi temsilcilerine yöneltilen ırkçı saldırılar, operasyonlarla süren savaş atmosferi biz kadınları kaygılandırıyor. Her geçen gün kaygımızı artıran yeni gelişmeler oluyor. Derin devletin, militarist güçlerin ürettiği çeteler hayatlarımızı kuşatıyor. Uzunca bir zamandır meclisteki DTP'li kadın milletvekillerine cinsiyetçiliği de içeren bir saldırı sürüyor. Ulusal kimlikleri yanı sıra kadın kimliklerine de yöneltilen bu saldırıların militarizmin kadın düşmanlığını beslemesiyle de yakından ilgisi var. Anlaşılan o ki, çetelere düşen görevse düşmanlaştırılan kadınları ortadan kaldırmak oluyor.

Biz kadınlar, hayatımızın her aşamasının militarizmle kuşatıldığının bilincindeyiz. Milliyetçilik ve şovenizmden beslenen militarizmle erkeklik yüceltiliyor, kadınlık düşmanlaştırılıyor, şiddet olarak bize geri dönüyor.

Büyükanıt'ın övgüler yağdırdığı "kalem tutan ellerimiz silah tutmalıdır" diyen, kanla bayrak yapan gençler okullarımızın nasıl kışlalaştırıldığının bir örneği. Militarizme itiraz eden Büyükanıt'ı kınayan, gençleri aklı selime çağıran Perihan Mağden ve Ece Temelkuran ise milliyetçi militarist çevrelerce çetelere hedef gösteriliyor. Diğer taraftan, Rakel Dink'in bebekten katil yaratan karanlığı aydınlatmak gerekli sözleri hala kulaklarımızda.

14 Şubat günü meclisteki seslerimizden biri olan Sebahat Tuncel'in davası vardı. Çetelerin de kara listelerinde yer alan Sebahat'ı yalnız bırakmıyoruz. Nasıl dün oylarımızla, emeğimizle meclise taşınmasında yanında olduysak, bugün de kadınlar olarak örgütlü gücümüzle Sebahat'ı demir parmaklıklar ardına haksız yere göndermekte kararlı olan karanlık güçlere, onu öldürmeyi hedefleyerek kurtulmayı planlayan çetelere karşı da onun yanındayız.

Biz kadın düşmanlığını besleyen militarizme, ırkçılığa, milliyetçiliğe karşı Rakel Dink'in, Perihan Mağden'in, Ece Temelkuran'ın, Leyla Zana'nın, meclisteki Kürt kadın milletvekillerinin yanında olacağız. Susmayacağız. Sesimizi kesmelerine izin vermeyeceğiz.

Çünkü bize hep şiddet olarak çarpan milliyetçiliğe itirazımız var... Irkçılığa itirazımız var... Kürt düşmanlığına itirazımız var... Operasyonlara, savaşa itirazımız var... Militarizme itirazımız var... Çetelere itirazımız var...

Şiddet Karşı Kadın İnisiyatifi

2 Şubat Cumartesi günü, Şiddete Karşı Kadın İnisiyatifi, İHD İstanbul Şubesi'nde bir basın açıklaması yaparak milliyetçilik ve militarizmin yükseltilmesiyle tırmanan şiddet ortamından duydukları kaygıyı dile getirdi. Yapılan basın açıklamasında, Ergenekon çetesine yapılan operasyonda infaz listesinde DTP'li vekillerden yazarlara kadar geniş bir kesimin hedef alınmasından duyulan kaygı dile getirildi. Diğer taraftan, anti-militarist bir duruşları olan Ece Temelkuran ve Perihan Mağden'e yönelik milliyetçi saldırılar da kınandı ve gazeteci kadınların yalnız olmadığı vurgulandı.

"14 Şubat günü meclisteki seslerimizden biri olan Sebahat Tuncel'in davası var. Çetelerin de hedefinde olan Sebahat'ı yalnız bırakmayacağız güçlü bir şekilde onun yanında olacağız. Nasıl dün oylarımızla emeğimizle meclise taşınmasında Sebahat'ın yanında olduysak bugün de kadınlar olarak örgütlü gücümüzle onu demir parmaklıklar ardına haksız yere göndermekte kararlı olan karanlık güçlere, onu öldürmeyi hedefleyerek kurtulmayı planlayan çetelere karşı da Sebahat'in yanında olacağız," diyen kadınlar, Sebahat Tuncel başta olmak üzere DTP'li kadın milletvekillerinin kadın kimliklerinin öncelikli hedef haline getirildiğini ifade ederek, 14 Şubat günü saat 11'de Beşiktaş 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek davada Sebahat Tuncel'e destek vermek için tüm kadınları adliyeye çağırdı.

Bedenimiz bizim (mi?)

EKİN BODUR

"Ne olacak bu memleketin hali" meselesinin türbanlı / türbansız ikilemi dışında düşünülemediği günleri yaşıyoruz. Yediden yetmişyediye herkes türbanı konuşuyor: Şeriat çaktırmadan gelir mi? Kadınların kapanma hakkı meşru mudur? Başörtüsü dinen caiz midir? Biz laik miydik hiç? Laiklik elden gider mi? Türbanın altında neler gizleniyor? Bu liste böyle uzayıp gidiyor. Türban meselesi memleketteki tüm güncel politik sorunları masetmiş, memleket siyasi gündeminin zirvesine oturmuş durumda.

Biraz soyut düşünmeyi deneyince, kadınların ne giymesi gerektiğinin nasıl bu kadar büyük bir kriz haline gelebildiği iyice tuhaf bir hal almaya başlıyor. Örneğin, bugün böyle bir gündem olmasaydı, hangi kemalist kadına ne giydiğine karışılmasından hoşlanıp hoşlanmayacağı sorulsa herhalde kimsenin kendisine karışmasını istemediğini söylerdi. Ama bugün şöyle diyecektir: "Ben zorla çarşafa sokulmamak için bugün türbana karşı çıkıyorum". Yani, bunun anlamı "kimse bana karışamasın diye ben birilerine karışıyorum"dur ki, bu kendi içinde açıkça çelişkili bir ifade olmasıyla hemen göze çarpıyor. Tabloya biraz daha yakından bakmayı deneyelim...

Bir yüzyıl geriye gidecek olursak özellikle kadınların kıyafetinin cumhuriyetin kurucu öğelerinden biri olarak karşımıza çıktığını görürüz. Herkesin bir ilkokul müsameresi anısı vardır; bu müsamerelerde kızların değişmez bir rolü olur: Önce iki büklüm çarşaflı bir kadın-çocuk çıkar, sonra o sahneyi terk eder ve yerine döpiyesli bir kadın-çocuk (alkışlar arasında) gerine gerine gelir. Bu da bizim cumhuriyet tarihimizi özetler.

Bu müsamere yıllarından sonra hayat başlar... Önce erkeklerle oynamak problem olur, sonra kendini eşitlemeye çalışmak. Okul kapısında öğretmenler etek boyu ve saç denetimleri yapar. Kısa etek ve açık saç okul sıralarından sürgündür. Okumak isteyen genç kadın cinsel kimliğini frenlemeyi öğrenmelidir. Sokak farklı mıdır sanki? Kadının kıyafeti erkek saldırganlığına davetiye ilan edilir. Tüm toplum tek sesli bir koroya dönüşerek kadınlara ne yapmaması gerektiğini anlatır: din, aile, devlet, okul... hepsi sanki fikir birliği etmiştir. Ayrıca, kimi liselerde türban yasak değildir. İmam hatip liselerinde pekala gereklidir. Fakat bu liseden mezun olan bir kadın, (bir şekilde üniversiteye girmeyi başarsa bile) türbanlı bir üniversiteli olamaz.

Gelelim millet meclisine. TBMM, kadın konusunda ezelden beri sabıkalı bir kurum. İlk icraatlarından biri, Nezihe Muhiddin'in Kadınlar Fırkası'nı yasaklamak olmuştur. Hiçbir zaman toplumun yarısı olan kadınlar, mecliste aynı oranda temsil edilmemiştir. Behice Boran sosyalist kimliğinden ötürü bu mecliste linç edilmek istenmiştir. Leyla Zana, Kürtçe yemin ettiği için bu meclisten kovulmuştur. Bugün hala DTP'li kadın vekiller, haklarında açılan davalarla meclisten dışlanmak istiyor. Daha dün meclis kapısından içeri ilk adımlarını attıklarında, en çok konuşulan şey saçlarının fönü olmamış mıydı? Yine, Merve Kavakçı'nın türbanından ötürü bu meclisten kovulduğunu unutmadık. (Ama aynı görüşü savunan erkekler hep orada kaldı, hala da oradalar...) Diğer bir unutulmaz sahne, gazeteci bir kadının ayağında naylon çorap yok diye erkek milletvekillerinin kopardığı yaygaraydı; onu da unutmadık. Ve hepsinin aynı erkek egemenliğinin tezahürleri olduğunu biliyoruz.

Kadınlar açısından tablo bu... Fakat bugün toplumun bir kesimi adım adım şeriatın yaklaşmasından korkuyor. Üniversitelerde türbanın meşrulaşmasını bir taviz olarak görüyor ve sonunun burkaya varacağını iddia ediyor. Bu görüşü savunanların çoğu militarizmle de özdeşleşmekten geri durmuyor ve açıkça askeri çağırıyor. Kimi kemalist kadınlar, askerden aldıkları güçle sokaklarda türbanlı kadınlara sözlü şiddet dahi uygulayabiliyor. Diğer taraftan islamcı çevreler, dini özgürlük çerçevesinde türbanı savunuyor; dini savunmak adına kadınları savunuyormuş gibi yapıyor. İşin komiği, bunun karşısında kemalistler de islamın böyle bir gereği olmadığını ispat çabasında. Yani, devlet işlerinde yine de kimse dini elden bırakmıyor; tabii laiklik de bir yere kadar...

Tam da bu noktada, yaratılan tartışma iyice sunileşiyor. Herkes dindar, herkes laik... Kimse devlet eliyle hayat verilen ve tek dini dayatan diyaneti konuşmuyor. Ve artık kimse, hiçkimsenin birbirinin kıyafetine karışmadığı bir toplum özlemini dile getirmiyor. Artık kimse, kadınların bedeninin kendilerine ait olduğunu hatırlamak istemiyor. Çünkü devlet, ezelden beri üzerinde hakimiyet kurduğu, vatan toprağının minyatürü olarak yücelttiği, düşman toprağının minyatürü olarak tecavüz ettiği kadın bedeninin özgürleşmesini istemiyor.

Oysa biz kadınlar, siyasal islamın bu ülkede kimler eliyle hortlatıldığını unutmadık... Bedenimiz üzerinde ne kadar çok erkeğin hak iddia ettiğini unutmadık (zaten unutturmuyorlar da...). Bu yüzden bizim derdimiz kılık-kıyafet değil. Ama zihinlerimizi ve bedenlerimizi abluka altına alan kılık-kıyafet gibi her tür yönetmelikle sorunumuz var. Kurtuluşumuz için, bedenimizi gerçekten yalnızca kendimizin yapabilmek için mücadelemiz sürüyor. Bunun önünde duran siyasal islamla da, militarizmle de, kapitalizmle de problemimiz var.

Unutulmasın... Mücadelemiz sürüyor.

Unutulmasın... Bedenimiz Bizim! (Ve yalnızca bizim)

Mecliste kadın oturumu

29 ocak günü meclisteki DTP grup toplantısı kadın oturumu olarak toplandı. Kadın örgütleri sivil toplum örgütleri ve siyasi partilerden yaklaşık 50 çağrılı kadının katıldığı toplantıda eşbaşkan Emine Ayna bir sunum yaptı. Emine Ayna sunumunda sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortası, anayasa tartışmalarında kadınlar ve kadın erkek eşitliği konularına değindi.

Gerek anayasa taslağı tartışmalarında gerekse SSGSS yasa taslağında kadınlar açısından olumsuzluklara dikkat çeken Ayna "Devlet, kadın erkek eşitliği konusunda herhangi bir politikaya sahip değil. Eril devlet mekanizması, böyle bir politika belirleme gereği duymuyor. Çünkü devlet, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini yaşamın bir parçası olarak, kadını korunmaya muhtaç bir varlık, erkeği onu koruması gereken gibi görüyor." dedi. Kadın erkek eşitliğinin hayata geçirilmesi için mecliste bir "kadın-erkek eşitliği komisyonu" kurulması gerektiğine dikkat çekti.

DTP'li kadın milletvekillerinin çağrısıyla mecliste buluşan bir çok kadın DTP'li kadınlarla dayanışma amacıyla da orda bulunduklarını dile getirdiler.

Oturuma katılan Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP) Genel Başkanı Filiz Koçali, oy verdikleri bir partinin Meclis'te temsil edilmesinden dolayı mutlu olduğunu söyledi. Koçali, kadın hak ve özgürlükleri konusunda Anayasa ve yasal düzenlemelerde DTP ile dayanışma içinde olacaklarını belirtti. Mevcut anayasanın "Türk, sünni ve erkek" karekterinin değişmesi gerektiğine dikkat çeken Koçali eşitlikçi özgürlükçü demokratik bir anayasayı hedeflmek gerekir dedi.

Türkiye kadın girişimciler derneği adına söz alan Serpil Sancar, siyasi partiler yasasının değişmesi gerektiğini ve kadınların eşit siyasal temsilinde DTP'nin önemli bir adım attığını belirtti.

KESK MYK'sından Dilek Adsan ise sosyal hakların güvence altına alındığı, temel hak ve özgürlüklerin yasakçı zihniyetten çıkarılarak garanti altına alındığı bir düzenleme önemli dedi.

Ayşe Düzkan ise DTP'nin cinsiyetçilikle mücadelede önemli yer tuttuğuna ve toplumun muhalif kesimlerine ilk kez meclisin kapısını açtığına değindi ve ekledi: "kadınlar güçlenecek, erkekler değişecek" sloganımız bu olmalı.

Selma Acuner anayasa tartışmasının baş örtüsü üzerinden sürdüğüne kadınların yerel seçimlere dönük yine araçsallaştırıldığına değindi.

EMEP'ten Selma Gürkan iş yasasının emeği etkilediği ama kadınları daha çok etkilediğine dikkat çekti, süt izni, kreş gibi kimi haklarda geriye gitme olduğunu belirtti.

DTP'li belediye başkanlarının da katıldığı toplantıda Küçük Dikili belediye başkanı Leyla Güven yerel yönetim deneyimini paylaştı.

Ayrıca Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), TTB, Halkevleri, Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP), , Kadın Adayları Destekleme ve Eğitme Derneği (KA-DER), Günyüzü Kadın Derneği, Gökkuşağı Kadın Derneği de toplantıya katıldı.

Basına kapalı ikinci bölümde toplantıya katılan temsilciler bundan sonra meclis ve sivil toplum örgütleri arasındaki çalışmaların nasıl ortaklaştırılabileceği konularını tartıştı. DTP'li kadınlarla dayanışmalarını ifade eden temsilciler, atılan adımın devam etmesi ve işbirliğinin sürmesi gerektiğini vurguladı.